

MATERIAŁY
EDUKACYJNE

SUPERHEROES

W KINACH

LOREM IPSUM DOLOR SIT AMET, CONSECTETUR ADIPISCING ELIT, SED DO EIUSMOD TEMPOR INC-
IDIDUNT UT LABORE ET DOLORE MAGNA ALIQUA. QUIS IPSUM SUSPENDISSE ULTRICES GRAVIDA.
RISUS COMMODO VIVERRA MAECENAS ACCUMSAN LACUS VEL FACILISIS.

DLACZEGO WARTO OBEJRZEĆ Z UCZNIAMI FILM *SUPERHEROES*?

25 listopada do polskich kin wchodzi dokument *Superheroes* – film o wybuchu wojny w Ukrainie. Dokument przedstawia kilku głównych bohaterów, którzy szybko zareagowali na obecną sytuację i z własnej inicjatywy postanowili natychmiast działać. Mogłoby się wydawać, że temat, który został podjęty w filmie, jest przeznaczony dla dorosłych widzów, lecz twórcy poruszają go w inspirujący oraz przystępny sposób, dając wzorce do naśladowania również osobom młodszym. Jakie dokładnie zagadnienia edukacyjne przedstawia nam film *Superheroes*?

NIE KAŻDY BOHATER NOSI PELERYNĘ

Film pokazuje, że bohaterem może być każdy człowiek – nie ważne, czy jest to osoba młoda czy starsza, bogata czy biedna. Najważniejszą rzeczą jest chęć podjęcia działania, bezinteresownej pomocy – dzięki temu każdy może przyczynić się do wielkich czynów, a zarazem: stać się superbohaterem. Właśnie taki przykład dają nam przedstawiciele różnych zawodów: prawnicy, kierowca, krawczyni etc.

EMPATIA I WRAŻLIWOŚĆ

Są to uniwersalne wartości, o których warto rozmawiać. Bohaterzy i bohaterki filmu pokazują ogromną siłę człowieczeństwa – bez zawahania przyjmują uchodźców do swoich domów, a nawet przejmują opiekę nad sierotami. Niemniej ważne jest pomaganie zwierzętom. Nawet w kryzysowych sytuacjach nie zostały one porzucone, duża część z nich trafiła do polskich zoo i pod opiekę zwykłych ludzi. Przerazająca jest historia pewnej kobiety, która ratując zwierzęta, sama cudem ocalała pod ciężkim ostrzałem artyleryjskim.

ZACHĘTA DO WOŁONTARIATU I JEGO KORZYŚCI DLA NAS

Twórcy filmu pokazują nam ważne wartości, które płyną z działalności dobroczynnej. Przede wszystkim są to satysfakcja z pomagania innym oraz poczucie sprawczości, które czujemy, kiedy pewnie stawiamy czoła różnym wyzwaniom. Działalność wolontariacka rozwija również naszą osobowość, a także pozwala nawiązać nowe znajomości. Potwierdzeniem tego jest między innymi chęć polskich rodzin utrzymywania kontaktu z uchodźcami również po zakończeniu wojny.

SIŁA ZRZESZANIA SIĘ

Bohaterowie filmu pokazują, jak ważne jest łączenie się we wspólnym celu niesienia pomocy. Przykład wolontariuszy udowadnia, że wspólnymi siłami można osiągnąć ogromne rezultaty: nawet jeszcze większe niż te, których oczekiwaliśmy na początku. Niesamowite jest to, jak wszyscy natychmiast dołączają się do zbiórek charytatywnych, również zachęcając do tego swoich znajomych.

WOJNA JAKO RYZYKO

Warto pamiętać, że film jest świadectwem prawdziwego oblicza inwazji Rosji na Ukrainę. Wszystko, co jest pokazane w filmie, nadal dzieje się tu i teraz, cała sytuacja dotyczy naszej teraźniejszości, która w każdej chwili może ulec zmianie. Film ma antywojenny przekaz – w momencie wybuchu wojny wszyscy natychmiast staliśmy po stronie przeciwko agresji zbrojnej. W takiej sytuacji nie ma miejsca na ksenofobię, lecz okazanie zwykłego człowieczeństwa, płynącego z naszych serc.

ZACHĘCAMY DO SKORZYSTANIA ZE SCENARIUSZA LEKCJI DO FILMU!

Tetiana Patuliak, tłumaczka ukraińskiego i polskiego

TYTUŁ ZAJĘĆ:

SUPERBOHATER TEŻ SIĘ BOI. JAK AKTYWIZM MOŻE WPŁYNAĆ NA LOSY (MOJEGO) ŚWIATA?

Autorka: Dagmara Świerkowska-Kobus

KLASY: CZĘŚĆ I (45 minut)

PRZEDMIOT: godzina wychowawcza

CZAS REALIZACJI: 90 minut (2 x 45 minut)

ZAGADNIENIA EDUKACYJNE:

- aktywizm jako współczesne bohaterstwo;
- zaangażowanie jako metoda radzenia sobie ze stresem;
- umiejętność pracy w grupie;
- umiejętność budowania sieci kontaktów.

CELE OPERACYJNE:

UCZEŃ/UCZENNICA:

- rozumie zależności pomiędzy działalnością pojedynczych osób a grupą;
- wie, na czym polega aktywizm;
- myśli kreatywnie i krytycznie, formułuje własne opinie;
- wykorzystuje twórcze pisanie;
- wie, że jego codzienne wybory i decyzje prowadzą do zmian w jego najbliższej okolicy;
- wykorzystuje wiedzę pozyskaną w ramach doradztwa zawodowego.

FORMY I METODY PRACY:

- metody eksponujące: udział w projekcji filmu Superheroes;
- asymilacja wiedzy: dyskusja;
- praktyczne: gra symulacyjna.

POMOCE DYDAKTYCZNE:

- wydruki dołączonych kart pracy;
- cztery duże kartki papieru (np. papieru pakowego), markery i karteczki samoprzylepne.

OPIS PRZEBIEGU ZAJĘĆ:

CZĘŚĆ I (45 minut)

ĆWICZENIA WSTĘPNE:

przed obejrzeniem filmu Superheroes.

Rozłóż lub rozwieś w czterech miejscach sali lekcyjnej plansze z papieru pakowego (ich rozmiar powinien być na tyle duży, by każdy z uczestników zajęć mógł swobodnie zmieścić na nim karteczkę samoprzylepną).

W tym zadaniu wykorzystana zostanie metoda wyspowa, u szczytu każdej planszy zapisz jedno z poniższych pytań:

Superbohater, czyli kto?

Aktywizm, czyli co?

Pomaganie innym, co mi może dać?

Przyszłość – jaka będzie?

Zachowaj prostotę pytań, to ważne, ponieważ umożliwi uczniom i uczennicom nastawienie się na hasłowość odpowiedzi.

Rozdaj osobom samoprzylepne karteczki i poproś, by odpowiedziały na każde z pytań w dowolnej kolejności. Dodaj, że mogą wybrać jedno pytanie, na które nie będą próbowali poszukiwać odpowiedzi – to da im poczucie decyzyjności. Pozwól uczennicom i uczniom na swobodne przemieszczanie się i uzupełnianie, a po zakończeniu zadania przejdź do omówienia odpowiedzi. Jeśli pojawi się wyspa, na której będzie mniej odpowiedzi, możesz wskazać tę obserwację we wnioskach i zapytać uczestników o powody, dla których to pytanie jest dla nich szczególnie złożone.

DYSKUSJA

Przed obejrzeniem filmu *Superheroes* zadaj grupie kilka pytań, które pozwolą im opisać własne doświadczenia związane z wydarzeniami z początku 2022 roku – być może w czyimś domu gościły osoby w sytuacji uchodźczej lub rodzina angażowała się w zbiórki i inne akcje charytatywne na rzecz osób z Ukrainy.

ZADAJ PRZYKŁADOWE PYTANIA:

- Jakie emocje towarzyszyły uczestnikom zajęć, gdy dowiedzieli się o wojnie w Ukrainie?
- Czy uczestnicy lub ich rodziny angażowały się w pomoc na rzecz osób z Ukrainy?

Uczennice i uczniowie zapewne wspomną o strachu, niepewności, lęku, który towarzyszył im w pierwszych dniach wojny w Ukrainie. Warto wyjaśnić im, że takie uczucia są zupełnie normalnymi reakcjami i towarzyszyły również bohaterom filmu, którzy w pierwszych dniach wojny myśleli głównie o ucieczce z Polski – bali się, że konflikt może się rozprzestrzenić.

KARTA PRACY NR 1

SAMODZIELNA PRACA

Zapytaj, dlaczego osoby, których wojna nie dotknęła bezpośrednio, mogą odczuwać strach? Następnie rozdaj uczennicom i uczniom **KARTĘ PRACY NR 1** i wykonajcie zadanie pt. *Walizka tożsamości*. Poproś uczestników zajęć, by w przeznaczonym do tego miejscu zapisali lub narysowali wszystko, co mogłoby się im przydać, gdyby musieli szybko opuścić swoje miejsce zamieszkania i zrezygnować z dotychczasowej codzienności. Wskaż grupie, że do walizki mogą „włożyć” również idee abstrakcyjne np. wartości, wspomnienia.

Po opracowaniu walizek możesz zachęcić uczestników zajęć do prezentacji. Podyskutujcie wspólnie o tym, w ilu walizkach pojawiły się wartości związane z miłością, przyjaźnią, otwartością, potrzebą działania, patriotyzmem.

PODSUMOWANIE

Jeśli w walizkach pojawiły się wyłącznie przedmioty o charakterze materialnym, zastanówcie się wspólnie, czy rzeczywiście mają one największe znaczenie w kontekście tożsamości, czy przedmioty użytkowe są w istocie potrzebne, a może stanowią ciężący balast? W tym miejscu można się odnieść do doświadczeń i przeżyć osób związanych z wojną w Ukrainie, jeśli uczennice i uczniowie odnosili się do wartości, podkreśl, że człowieczeństwo (rozumiane jako wartość i godność każdego człowieka) jest najważniejszym i jednocześnie najlżejszym „bagażem”, który może pomóc nam w trudnych sytuacjach.

Podsumuj spotkanie zaproszeniem uczennic i uczniów do obejrzenia/wspólnego obejrzenia filmu *Superheroes*.

CZĘŚĆ II (45 minut)

ĆWICZENIA WSTĘPNE: dyskusja

Co było głównym tematem filmu?

Co łączy wszystkie osoby przedstawione w filmie?

Jakie emocje towarzyszyły bohaterom w pierwszym dniu wojny w Ukrainie?

W jaki sposób bohaterowie poradzili sobie ze swoim lękiem?

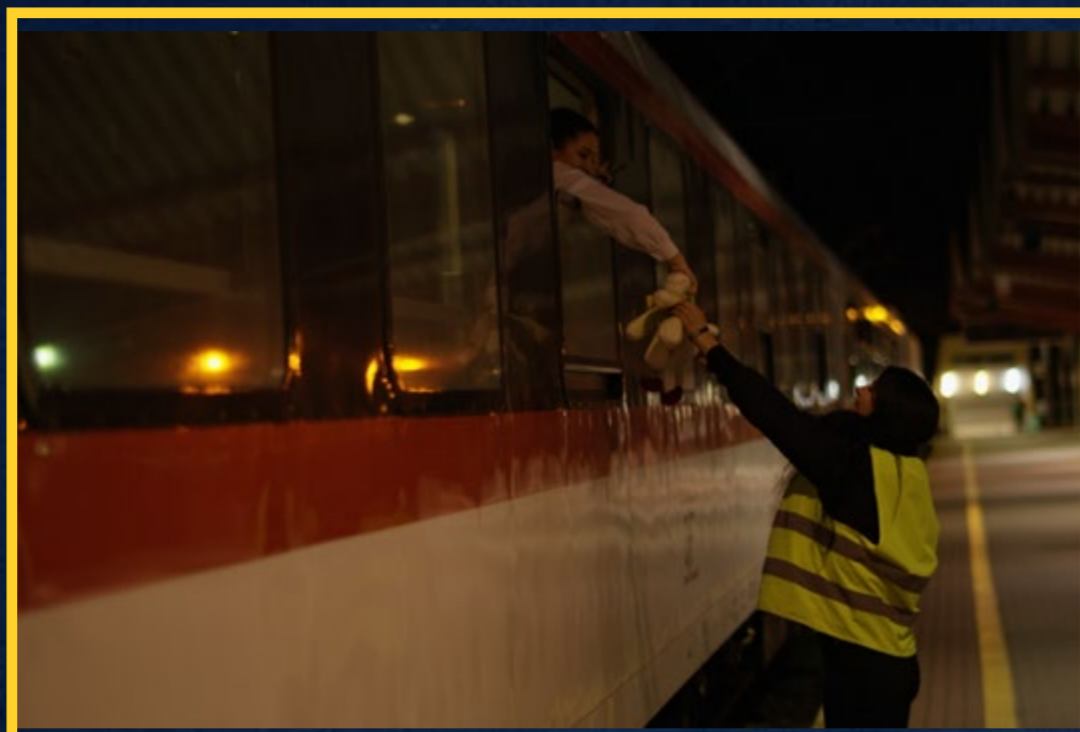
Dlaczego w trakcie filmu nie pojawiły się informacje o profesjach wykonywanych przez bohaterów i nie wskazywano ich imion? (powinna zostać podkreślona anonimowość, superbohaterem może być każdy z nas, niezależnie od tego, czym zajmuje się w codziennym życiu)

KARTA PRACY NR 2

SAMODZIELNA PRACA

Zapytaj uczennice i uczniów, która osoba przedstawiona w filmie wzbudziła ich największy podziw. Poproś, by uczestnicy przedstawili swoje opinie na **KARCIE PRACY NR 2**. Karta przedstawia dwie strzałki jedna jest pozioma, druga pionowa. Uczestnik zajęć wybiera jedną strzałkę – zgodnie ze swoją opinią i próbuje umiejscowić na niej poszczególnych bohaterów. Wybór pionowej będzie wskazywał na to, że osoba wykonująca zadania kieruje się głównie hierarchią i wartościuje postawy bohaterów dokumentu, pojawienie się strzałki poziomej może skłonić uczestników do refleksji, że każda z zaprezentowanych w *Superheroes* postaw była skuteczna i trudno je stopniować, ponieważ każda była potrzebna. Efekty pracy uczestników powinny zostać wspólnie przedyskutowane, a we wnioskach należy podkreślić, że w przypadku działalności charytatywnej każda, nawet najmniejsza pomoc ma znaczenie i może doprowadzić do efektu kuli śnieżnej, który został pokazany w filmie – im więcej ludzi zaangażowało się w pomoc, tym większej grupie można było pomóc i odpowiedzieć na ich różnorodne potrzeby.

KARTA PRACY NR 3

GRA SYMULACYJNA

Co łączy projektantkę bielizny i apteczki wojskowe? Do przeprowadzenia tego zadania możesz wykorzystać **KARTĘ PRACY NR 3 Zawód: superbohater** lub przygotować własną wersję sylwetek (należy je pociąć przed przeprowadzeniem zajęć, a powstałe fragmenty umieścić w worku, kartoniku). Gra wykorzystuje metodę dramy i ma zmotywować uczniów do kreatywnego myślenia w kontekście współdziałania. Każda z osób w klasie losuje jedną z sylwetek (zawód bohatera, imię i wiek) w rogu każdej karty pojawia się symbol, który wskazuje z kim dana osoba będzie „współpracować”. Zadaniem każdej z grup jest wymyślenie akcji charytatywnej na rzecz wybranej społeczności (w tym zwierząt) z uwzględnieniem potencjalnych możliwości zawodowych związanych z sylwetkami bohaterów przedstawionych na kartach.

Po wykonaniu zadania poproś uczennice i uczniów o przedstawienie swoich projektów.

PODSUMOWANIE DRUGIEJ CZĘŚCI ZAJĘĆ

Zapytaj uczniów o wrażenia związane z grą symulacyjną. Czy łatwo było im wejść w role? Czy idea wspólnego działania dla danej grupy sylwetek przyszła im od razu do głowy? Czy chcieliby zrealizować swój pomysł na akcję charytatywną teraz lub w przyszłości? Zachęć ich do działania w wybranych przez nich obszarach aktywizmu i podkreśl raz jeszcze wartości współdziałania i zaangażowania społecznego: humanitaryzm, empatia, integracja, przeciwdziałanie wykluczeniom oraz sposób na radzenie sobie z lękiem czy stresem.

PODSUMOWANIE DRUGIEJ CZĘŚCI ZAJĘĆ

Zapytaj uczniów o wrażenia związane z grą symulacyjną. Czy łatwo było im wejść w role? Czy idea wspólnego działania dla danej grupy sylwetek przyszła im od razu do głowy? Czy chcieliby zrealizować swój pomysł na akcję charytatywną teraz lub w przyszłości? Zachęć ich do działania w wybranych przez nich obszarach aktywizmu i podkreśl raz jeszcze wartości współdziałania i zaangażowania społecznego: humanitaryzm, empatia, integracja, przeciwdziałanie wykluczeniom oraz sposób na radzenie sobie z lękiem czy stresem.

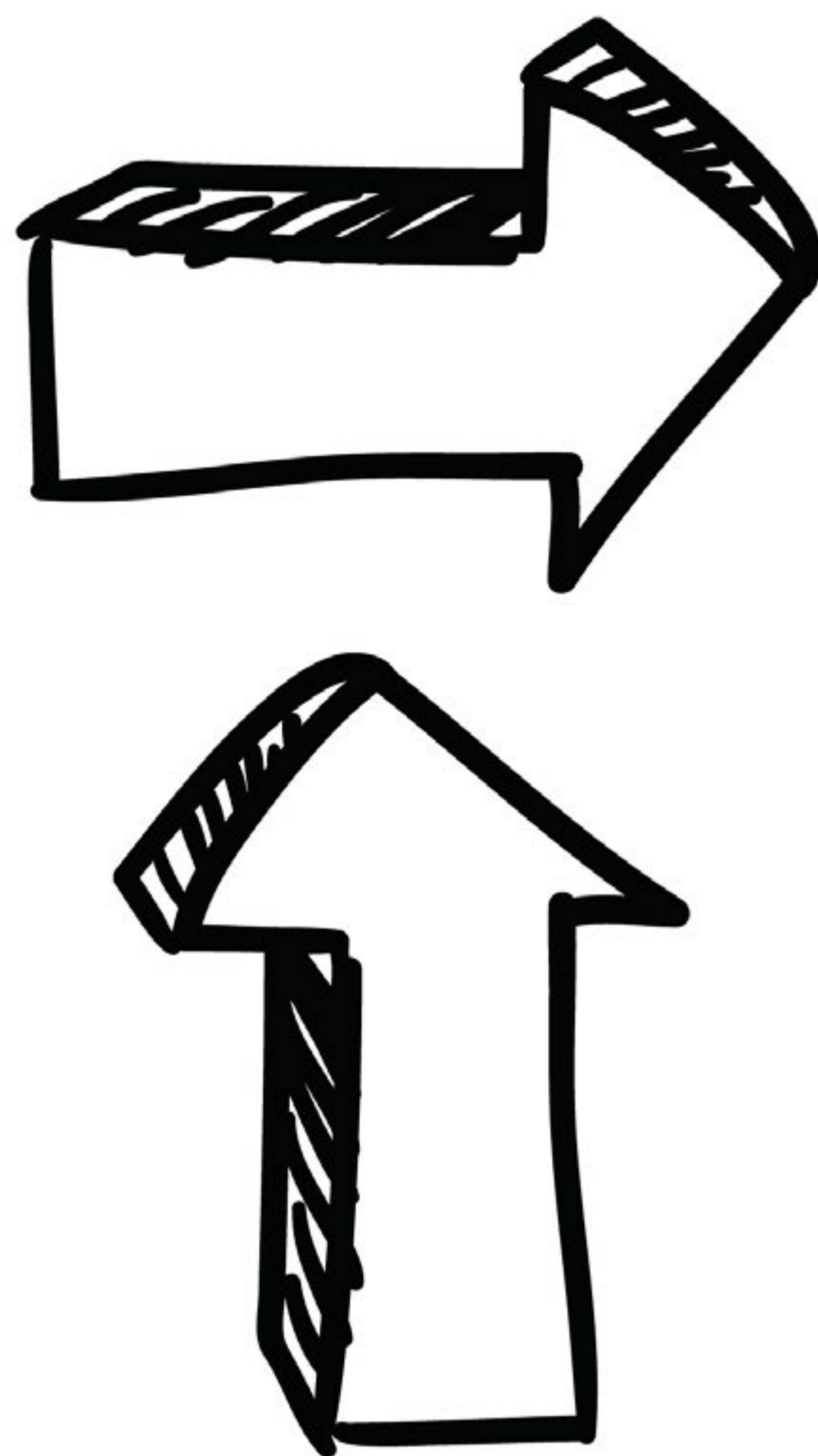
O autorce:

DAGMARA ŚWIERKOWSKA-KOBUS - doktorantka Szkoły Doktorskiej Nauk o Języku i Literaturze UAM. Zajmuje się genologią lingwistyczną w kontekście zjawiska slamu poetyckiego w Polsce. Autorka i koordynatorka projektów realizowanych we współpracy z Wydziałem Oświaty Urzędu Miasta w Poznaniu. Nauczycielka, edukatorka w zakresie wielokulturowości i pisania kreatywnego.

ZAŁĄCZNIK 1

Strzałki aktywizmu

W FILMIE SUPERHEROES MOGLIŚMY ZOBACZYĆ DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ OSÓB Z UKRAINY. CZY MOŻESZ WSKAZAĆ, KTÓRY BOHATER WZBUDZIŁ TWÓJ NAJWIĘKSZY PODZIW? KTÓRA POMOC BYŁA NAJSKUTECZNIEJSZA? SPRÓBUJ PRZEDSTAWIĆ SVOJE WRAŻENIA PRZY POMOCY JEDNEJ WYBRANEJ STRZAŁKI.

ZAŁĄCZNIK 2

Walizka tożsamości

WYOBRAŹ SOBIE, ŻE MUSISZ SZYBKO OPUŚCIĆ SVOJE MIEJSCE ZAMIESZKANIA. DO DYSPOZYCJI MASZ TYLKO JEDNĄ WALIZKĘ. CO DO NIEJ ZAPAKUJESZ? CZY ZMIESZCZĄ SIĘ DO NIEJ TYLKO PRZEDMIOTY CODZIENNEGO UŻYTKU?

ZAŁĄCZNIK 3

Zawód: superbohater

DOROTA ● LEKARKA, 45 LAT	MACIEJ ● WŁAŚCICIEL SKLEPU Z NARZĘDZIAMI, 37 LAT
JAKUB ● PROJEKTANT WNĘTRZ, 25 LAT	JAGODA ● STUDENTKA ANGLISTYKI, 21 LAT
OLAF ▲ EMERYTOWANY NAUCZYCIEL MUZYKI, 70 LAT	ZDZISŁAWA ▲ KRAWCOWA, 40 LAT
FILIP ▲ DZIENNIKARZ, 31 LAT	MAGDA ▲ GRAFICZKA, 27 LAT

ZOFIA ♥ KUCHARKA, 42 LATA	MAREK ♥ ŚPIEWAK OPEROWY, 50 LAT
ANDRZEJ ♥ PROGRAMISTA, 32 LATA	OLGA ♥ UCZENNICA, 19 LAT
DANIEL ■ WŁAŚCICIEL BIURA PODRÓŻY, 55 LAT	MARCIN ■ MECHANIK SAMOCHODOWY, 40 LAT
AMELIA ■ NAUCZYCIELKA JĘZYKA POLSKIEGO, 27 LAT	ADRIANNA ■ FRYZJERKA, 50 LAT
SZYMON ★ TRENER PIŁKI NOŻNEJ, 50 LAT	EWA ★ KSIĘGOWA, 40 LAT
OSKAR ★ STUDENT FOTOGRAFII, 22 LAT	OLA ★ PROJEKTANTKA BIŻUTERII, 20 LAT

<p>TOMEK + UCZEŃ, 19 LAT</p>	<p>EWELINA + AKTORKA, 27 LAT</p>
<p>MATEUSZ + PRACOWNIK BANKU, 40 LAT</p>	<p>MARIA + PSYCHOLOŻKA, 52 LATA</p>
<p>OLIWIA ▼ WIZAŻYSTKA, 25 LAT</p>	<p>PAWEŁ ▼ PIEKARZ, 31 LAT</p>
<p>DAWID ▼ WŁAŚCICIEL DRUKARNI, 55 LAT</p>	<p>ELIZA ▼ EMERYTOWANA RĘKODZIELNICZKA, 70 LAT</p>
<p>WOJCIECH ☺ AKTOR, 45 LAT</p>	<p>DOMINIKA ☺ BIBLIOTEKARKA, 30 LAT</p>
<p>RAFAŁ ☺ PODCASTER, 23 LATA</p>	<p>EMILIA ☺ WŁAŚCICIELKA SKLEPU ZE ZDROWĄ ŻYWNOSCIĄ, 60 LAT</p>

OPRACOWANIE MERYTORYCZNE:
ZESPÓŁ EDUKACJI FERMENT KOLEKTIV

OPRACOWANIE GRAFICZNE:
ADAM ROMEL

**WIĘCEJ MATERIAŁÓW
EDUKACYJNYCH ZNAJDZIESZ NA:**
WWW.FILMWSZKOLE.PL